

POSTI- JA LENNÄTINHALLITUKSEN KIERTOKIRJEKOKOELMA

1941

N:o 13

Sisälllys: N:o 13. Tiedoitustoiminnan tarkastamisesta sodan aikana.

N:o 13.

Kiertokirje

tiedoitustoiminnan tarkastamisesta sodan aikana.

Valtioneuvoston kanslian, tiedoitustoiminnan tarkastamisesta sodan aikana 4 päivänä heinäkuuta 1941 antaman päätöksen mukaan alistetaan posti-, lennätin- ja puhelinlaitosten käyttö viranomaisten tarkastettavaksi siinä laajuudessa kuin alempana määrätään.

Tarkastuksesta huolehtii valtion tiedoituslaitos sekä sen alaiset paikalliset tarkastustoimistot ja laboratoriot.

Paikallisia tarkastustoimistoja on:

a) postilähetysten tarkastamista varten Helsingissä, Turussa, Maarianhaminassa ja Torniossa sekä kenttäpostin tarkastamista varten kunkin keskuskeskustöpostikonttorin yhteydessä;

b) sähkösanomien tarkastamista varten Helsingissä, Torniossa ja Rovaniemellä;

c) puhelintarkkailua varten Helsingissä, Karjaan kauppalassa, Turussa, Porissa, Maarianhaminassa, Tampereella, Kotkassa, Kouvolan kauppalassa, Mikkelissä, Savonlinnassa, Kuopiossa, Joensuussa, Vaasassa, Jyväskylässä, Oulussa, Kajaanissa, Torniossa, Rovaniemen kauppalassa ja Petsamon kunnan Parkkinan kylässä.

Postilähetysten tarkastaminen.

1. Asianomaisen postitoimipaikan on lähetettävä toimipaikalle tarkastusviranomais-

ten erikseen annettavien lähempien ohjeiden mukaisesti asianomaiselle paikalliselle postitarkastustoimistolle tarkastettavaksi muu *Suomen ja ulkomaiden* välillä kuljetettava tai välitettävä postilähetys, lukuunottamatta:

virkalähetystä, jonka lähettää tai vastaanottaa:

siviili-, sotilas-, kirkollinen tai kunnallinen viranomainen;

ulkomaanlähetystä tai konsulaatti; taikka yksityistä lähetystä, jonka lähettää tai vastaanottaa:

tasavallan presidentti;

puolustusvoimain ylipäällikkö;

hallituksen jäsen;

eduskunnan puhemies tai varapuhemies; maaherra tai piispa;

puolustusvoimain kenraalit;

keskusviraston päällikkö;

valtioneuvoston kanslia- tai osastopäällikkö; taikka

ulkomaan lähetystön päällikkö tai muu lähetystön henkilökuntaan kuuluva, joka on merkitty diplomaattiluetteloon, tai lähetetty konsuli.

Valtioneuvoston kanslia voi lisäksi tarpeen vaatiessa vapauttaa tarkastuksesta määrättyjen henkilöiden, järjestöjen tai laitosten lähetykset.

Tarkastusviranomaisten erityisestä pyynnöstä on asianomaisen postitoimipaikan lähetettävä tarkastettavaksi myöskin määrätuille henkilöille osoitetut *kotimaiset* postilähetykset.

2. Edellä 1-kohdan mukaan tarkastuksesta vapautettu lähetys on varustettava lähettäjän allekirjoituksella tai viraston leimalla, mikä osoittaa sen olevan asianomaisen viranomaisen, viraston tai henkilön lähettämä.

3. Lähetys, joka 1-kohdan mukaan on vapautettu tarkastuksesta, on välitettävä lyhintä tietä vastaanottajalle.

Sähkösanoman tarkastaminen.

4. Asianomaisen lennätintoimipaikan on lähetettävä toimipaikalle tarkastusviranomaisten erikseen annettavien lähempien ohjeiden mukaisesti asianomaiselle paikalliselle lennätintarkastustoimistolle tarkastettavaksi muu *Suomen ja ulkomaiden* välillä kuljetettava tai välitettävä sähkösanoma, lukuunottamatta niiden viranomaisten tai henkilöiden lähettämiä tai vastaanottamia sähkösanomia, joiden postilähetykset ovat edellä 1 kohdan mukaan vapautetut tarkastuksesta.

Valtioneuvoston kanslia voi lisäksi tarpeen vaatiessa vapauttaa tarkastuksesta määrättyjen henkilöiden, järjestöjen tai laitosten sähkösanomat.

5. Edellämainitun 1 kohdan mukaan tarkastuksesta vapautettu sähkösanoma on varustettava lähettäjän allekirjoituksella tai viraston leimalla, mikä osoittaa sen olevan asianomaisen viranomaisen, viraston tai henkilön lähettämä.

6. Sähkösanoma, joka sanotun 1 kohdan mukaan on vapautettu tarkastuksesta, on välitettävä lyhintä tietä vastaanottajalle.

7. Sähkösanoma, lukuunottamatta valtio-sähkösanomaa, ei saa sisältää salakieltä. Codekieltä ei saa käyttää muu kuin sellainen toiminimi tai laitos, joka on aikaisemmin saanut tai vastedes saa tiedotuslaitokselta siihen luvan.

8. Tarkastuksesta on sähkösanomaan virkamerkintöihin merkittävä sana „tark”, joka sähkötetään aina määräpaikkaan. Merkinän tulee säilyä myös siinä sähkösanoman kappaleessa, joka toimitetaan saajalle. Jos tarkastusmerkintä puuttuu, ei sähkösanomaa saa antaa vastaanottajalle, vaan on siitä virkasähkösanomalla ilmoitettava siihen toimipaikkaan, jonka olisi tullut ohjata sähkösanoma lennätintarkastustoimiston sijaitsemispaikkakunnalla olevaan lennätintoimipaikkaan. Virkasähkösanoman saaneen toimipaikan on annettava sähkösanoma uudelleen tämän kiertokirjeen määräysten mukaisesti.

Tarkastettuja sähkösanomia ulkomaille annettaessa ei virkamerkinnoissa olevaa sanaa „tark” sähkötetä edelleen valtakunnan rajojen ulkopuolelle.

Puhelimen käytön tarkastaminen.

9. Puhelintarkkailun alainen on muu *ulkomaiden ja Suomen* välisillä puhelin-yhteyksillä välitettävä puhelu sekä myös kotimainen kaukopuhelu paitsi sellaisen viranomaisen, viraston tai henkilön puhelu, jonka postilähetykset ovat edellä 1 kohdan mukaan vapautetut tarkastuksesta.

Helsingissä, heinäkuun 10 päivänä 1941.

G. E. F. Albrecht.

Matti Aspö.